

UK Health
Security
Agency

Kuidas kaitsta oma imikut **RSV-viiruse** eest

Juhend respiratoorse
süntsütsiaalviiruse (RSV)
vaktsiini kohta rasedatele
naistele

Naised võivad saada iga raseduse ajal tasuta vaktsiini, et kaitsta oma imikuid respiratoorse süntsütsiaalviiruse (RSV) eest.

Miks peame imikuid RSV eest kaitsma?

Respiatoorne süntsütsiaalviirus ehk RSV on levinud viirus, mis võib põhjustada kopsunakkuse, mida nimetatakse bronhioliidiks. Väikelastel võib see seisund raskendada hingamist ja söömist. Enamikke juhtumeid saab kodus ise ravida, kuid igal aastal satub Inglismaal bronhioliidiga haiglasse umbes 20 000 imikut. Raske bronhioliidiga imikud võivad vajada intensiivravi ja nakkus võib lõppeda surmaga. RSV on tõenäolisemalt tõsine väga väikestel lastel, enneaegselt sündinuil ja neil, kellel on südame-, hingamis- või immuunsüsteemi kahjustavad haigused. RSV-nakkus võib esineda aastaringsest, kuid haigusjuhtude kõrgega igal talvel.

Kuidas RSV levib?

RSV on väga nakkav ja levib kergesti, eriti laste seas köhimise ja aevastamise teel. Isegi lihtsate meetmetega, nagu kätepesu ning nina ja suu katmine aevastamisel on raske vältida nakkuse levikut perekonnasiseselt. Parim viis kaitsta oma last RSV infektsiooni eest on raseduse ajal vaksineerimine.

Kui tõhus on RSV vaktsiin?

Vaktsiin ergutab teie immuunsüsteemi tootma rohkem antikehi viiruse vastu. Need antikehad läbivad seejärel platsenta, et aidata kaitsta teie last alates sündimise päevast. RSV vastu vaksineerimine vähendab raske bronhioliidii riski 70% võrra esimese 6 elukuu jooksul. Pärast seda vanust on teie beebil palju väiksem risk saada tõsine RSV nakkus. Ka vanemad lapsed ja täiskasvanud võivad saada RSV infektsiooni, kuid haigus on tõsisem väikelastel ning 75-aastastel ja vanematel inimestel.

Millal peaksin end vaksineerima?

Vaktsiini peaks teile pakutama vastuvõtul, mis toimub 28. rasedusnädala paiku. Kui teile ei ole selleks ajaks teatist tulnud, võtke aja kokkuleppimiseks ühendust oma rasedus- ja sünnitusabi või praktiseeriva perearstiga. Vaksineerimine 28. nädalal või mõne nädala jooksul pärast seda aitab teil luua hea antikehade taseme, mida saate enne sündi oma imikule edasi anda. See annab teie lapsele parima kaitse ka siis, kui ta sünnib enneaegselt.

Võite vaktsiini saada ka raseduse hilisemas staadiumis, kuid see võib olla vähem tõhus. Kui teil polnud seda võimalik teha varem, võite vaktsiini saada kuni lapse sünnini. Kui saate vaktsiini raseduse väga hilises staadiumis, võib see siiski kaitsta teid infektsiooni eest ja vähendada riski, et levitate nakkust oma vastsündinule.

Kas mul võib tekkida mingeid kõrvalnähte?

Vaktsiini manustatakse tavaliselt teie käsivarde ja süstekohas võib tekkida valulikkus, punetus või turse. Teil võib esineda ka peavalu või lihasvalu 1–2 päeva.

Vanematel täiskasvanutel on pärast vaksineerimist teatatud **väga harva** nõrkuseni viivast närvisüsteemi seisundist, mida nimetatakse Guillain-Barré sündroomiks. Sama seisund ilmneb ka pärast mitmeid tavalisi nakkusi ja mõningaid vaktsiine. See seisund on noorematel inimestel palju harvem ja seni ei ole tõendeid selle kohta, et RSV vaktsiin suurendaks Guillain-Barré sündroomi riski rasedatel naistel.

Kas RSV-vaktsiini manustamine raseduse ajal on minu lapse jaoks ohutu?

Vaktsiini on uuritud peaaegu 4000 naise kliinilistes uuringutes ja seda on riiklike programmide raames manustatud paljudele tuhandetele naistele. USAs, kus seda vaktsiini on manustatud enam kui 300 000 naisele, on seire näidanud head ohutusprofiili. Peamises kliinilises uuringus oli vaktsineerimisele järgneva kuu jooksul vaktsiinirühmas veidi rohkem enneaegseid lapsi (2,1%) kui vaktsiini mittesaanud rühmas (1,9%). See erinevus tuleneb tõenäoliselt juhusest. Ühendkuningriigi, Euroopa ja USA raviametid on vaktsiini kaitse, kvaliteedi ja ohutuse alusel heaks kiitnud.

Kas vaktsineerimine tähendab, et minu laps ei saa RSV-d?

On tõestatud, et vaktsiin vähendab teie lapse raske RSV-haiguse all kannatamise tõenäosust. Nagu kõik ravimid, pole ükski vaktsiin täiesti efektiivne ja mõned lapsed võivad siiski saada RSV-nakkuse, hoolimata sellest, et nende emad on saanud vaktsiini. Enamikul vaktsineeritud emadel sündinud imikute puhul peaks RSV-nakkus olema siiski vähem tõsine.

Abrysvo-nimelise RSV-vaktsiini infotehte saate lugeda siit: www.medicines.org.uk/emc/product/15309/pil

Mis siis, kui minu laps on kõrgema riskiga?

Mõnedele kõrgema RSV-riskiga imikutele, näiteks väga enneaegsetele, raske südamehaigusega või nõrgestatud immuunsusega imikule võib pakkuda ka antikehade süstimist. See süst annab täiendava kaitse lisaks antikehadele, mida nad võivad emalt saada.

Kas peaksin saama RSV-vaktsiini iga raseduse ajal?

Jah, te peaksite end iga raseduse ajal uuesti vaktsineerima, et anda oma uuele lapsele parim kaitse.

Kas ma võin oma teised lapseootel emadele mõeldud vaktsiinid saada RSV-vaktsiiniga samaaegselt?

Oluline on saada oma vaktsiinid õigel ajal raseduse jooksul:

- läkaköha vaktsiini manustatakse tavaliselt raseduse alguses (umbes raseduse keskel toimival skannimisel, tavaliselt 20. nädalal)
- peaksite oma RSV-vaktsiini saama 28. rasedusnädalal
- gripivaktsiini võib ohutult manustada igal raseduse etapil. Peaksite selle saama niipea kui võimalik

Kui teid kutsutakse RSV-vaktsiini saama siis, kui te pole veel läkaköha- või gripivaktsiini saanud, peaksite need saama samal ajal.

Kust saada lisateavet?

Võite rääkida oma ämmaemanda või praktiseeriva perearstiga ja lugeda seda infotehte internetis siin:

www.gov.uk/government/publications/respiratory-syncytial-virus-rsv-maternal-vaccination

www.nhs.uk/pregnancy/keeping-well/vaccinations

Raseduse ajal pakutavate vaktsiinide kohta leiate lisateavet aadressil:

www.gov.uk/government/publications/pregnancy-how-to-help-protect-you-and-your-baby

Kas minu lapsel võib olla RSV bronhioliit?

RSV bronhioliidi sümptomid võivad olla järgmised:

- nohu või ummistunud nina
- hingamine on raske, kiire või helitekitav (vilistav)
- söömisraskused
- köha
- palavik
- rahutus või raskesti lohutatavus
- väsimus või haiguslik unisus

RSV võib väikestel lastel põhjustada muidki seisundeid, nagu haukuv köha (krupp) ja valulik nakkus kõrvas (keskkõrvapõletik).

Kahtlustatavatest kõrvaltoimetest saate teada anda Yellow Card'i veebilehel või helistades

tasuta telefoniliinil 0800 731 6789 (esmaspäevast reedeni kell 9-17) või laadides alla Yellow Card'i rakenduse.

www.mhra.gov.uk/yellowcard

Minge kiiresti perearsti vastuvõtule või helistage numbril 111, kui:

- teie lapsel on olnud külmetus ja see süveneb
- teie laps sööb palju vähem kui tavaliselt
- teie lapsel on olnud mähe kuiv 12 tundi või kauem või tal on muid kuivamise tunnuseid
- teie imik on noorem kui 3 kuud ja tal on palavik 38 °C või ta on vanem kui 3 kuud ja tal on palavik 39 °C või kõrgem.

Helistage 999 või pöörduge erakorralise meditsiini osakonda, kui:

teie lapse seisund näib olevat tõsine, usaldage oma sisetunnet. Peaksite tegutsema juhul, kui:

- teie lapsel on hingamisraskused - võite märgata ragisevaid köhatusi või rindkere ja kõhuseina liibumist ribide vahele või alla
- teie lapse hingamises on pausid
- teie lapse nahk, keel või huuled on sinised
- teie lapse olek on lõtv ja ta ei ärka üles või ei püsi ärkvel

